

7. ÖZET

GENEL ANESTEZİ ALTINDAKİ HASTALARDA MÜZİĞİN İNTRAOPERATİF VE POSTOPERATİF ETKİLERİ

Amaç: Genel anestezi altında abdominal histerektomi veya myomektomi uygulanan hastalarda müzik terapisinin intraoperatif ve erken postoperatif dönemdeki solunumsal ve hemodinamik değişiklikler, kas gevşemesi, postoperatif derlenme ve analjezik tüketimi üzerine etkilerini araştırmayı amaçladık.

Yöntem ve Gereç: Bu randomize çalışmada 60 hasta rastgele seçilerek iki gruba ayrıldı: Müzik grubu ve operasyon odası seslerine maruz bırakılan kontrol grubu. Tüm hastalara standart anestezi uygulandı. İntraoperatif ve postoperatif kalp hızı, kan basıncı ve SpO₂ monitörizasyonları yapıldı. Postoperatif sedasyon skorları ile eş zamanlı olarak post-anestezi derlenme skorları hesaplandı ve kaydedildi. Derlenme odasından ayrılmadan önce görsel analog skala (VAS) ile postoperatif ağrı şiddeti ölçüldü. Postoperatif ağrı kontrolünde diklofenak sodyum ve gerektiğinde ek olarak 0,5 mg/kg petidin HCL İV uygulandı. Bunlara ek olarak postoperatif analjezi hasta kontrollü analjezi (HKA) ile sağlandı. Ayrıca, postoperatif bulantı-kusma ve intraoperatif farkındalık sorgulandı.

Bulgular: Müzik terapisi uygulanan grupta, kontrol grubuna göre intraoperatif kullanılan remifentanil ve rokuronyum miktarları daha düşük bulundu. Benzer şekilde müzik grubundaki hastaların BIS değerlerinin kontrol grubuna göre daha düşük olduğu izlendi. Müzik terapisi grubunda postoperatif dönemde derlenme ve sedasyon skorlarının kontrol grubuna göre daha yüksek olduğu saptandı. Ayrıca müzik grubundaki hastalarda postoperatif dönemde ağrı düzeyinin daha düşük ve analjezik ihtiyacının daha az olduğu izlendi. Müzik terapisinin derlenme sırasında kan basıncı ve kalp hızını azalttığı ancak her iki grup arasında SpO₂ düzeyleri ve postoperatif bulantı ve kusma açısından farklılık olmadığı saptandı.

Sonuç: Nonfarmakolojik bir girişim olan müzik terapisi, intraoperatif dönemde kas gevşetici ihtiyacını azaltmasının yanısıra postoperatif dönemde derlenme, hemodinamik veriler ve analjezik ihtiyacında da olumlu etkilere yol açan, yan etkisi olmayan etkili bir yöntemdir.

Anahtar Kelimeler: Müzik terapisi, genel anestezi, ağrı, postoperatif derlenme, kas gevşemesi

İletişim adresi: drerdemyasar@yahoo.com.tr